

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 5/8/2021
Αρ. πρωτ.:1000/187504

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των σταφυλοπαραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Καβάλας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 7915/12-7-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Μ. Λαζαρίδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αποζημίωση σταφυλοπαραγωγών λόγω ζημιών στις καλλιέργειες από ακραία καιρικά φαινόμενα

Το φαινόμενο του επαναλαμβανόμενου παγετού, που έπληξε φέτος διάφορες περιοχές ανά την Επικράτεια, ήταν πρωτόγνωρο και είχε να πλήξει τη χώρα μας από το 2003.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, προεξάρχοντας του Πρωθυπουργού, ενέσκηψε πάνω από το πρόβλημα με ευαισθησία και πολιτική βούληση για εξεύρεση άμεσης λύσης.

Όλο αυτό το διάστημα έγιναν και γίνονται εντατικές διεργασίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό να αποζημιωθούν οι πληγέντες αγρότες από το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού μέσα από το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, με όποια κρατική αρωγή χρειαστεί, με νομιμότητα και αποτελεσματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, τηρώντας τη δέσμευσή μας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έδωσε στη δημοσιότητα στις 16.6.2021 τον οδικό χάρτη για την αποζημίωση των πληγέντων αγροτών ενώ στις 22.7.2021 ψηφίσθηκε στη Βουλή τροπολογία του Υπουργείου μας που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις», η οποία μεταξύ άλλων προβλέπει τα εξής:

Ειδικά για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε αγροτικές καλλιέργειες από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από 15.2.2021 έως 20.4.2021, σε διαδοχικές χρονικές περιόδους στις Περιφέρειες της χώρας και στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων τους, λόγω της μοναδικής φύσης του, ορίζεται ότι:

α) Το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο δύναται να ανέρχεται έως το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, όπως αυτό υπολογίζεται από τον ΕΛΓΑ.

β) Ο ΕΛΓΑ μπορεί να χορηγεί στους δικαιούχους προκαταβολή μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, την οποία δικαιούνται, και να καθορίζει ποσοστό προκαταβολής διαφορετικό ανά ζημιογόνο αίτιο ή ανά προϊόν ή ανά γεωγραφική ζώνη.

γ) Δύνανται να λάβουν αποζημίωση, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και προκαταβολές μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, όσοι υπέστησαν ζημιές στις

καλλιέργειές τους, οι οποίες ήταν σε προανθικό στάδιο, εντασσόμενες στο Ειδικό (AD HOC) Πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων για τον «Παγετό Άνοιξη 2021» 15.2.2021 έως 20.4.2021, το οποίο πρόκειται να εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

δ) Ρυθμίζονται τα θέματα αμοιβών και υπερωριών των τακτικών και εκτάκτων υπαλλήλων του ΕΛΓΑ κλπ, λόγω του αυξημένου φόρτου εργασίας τους, ώστε να προωθηθεί το ταχύτερο δυνατόν το σχετικό έργο.

Σημειώνουμε ότι ήδη ο ΕΛΓΑ έχει προσλάβει περισσότερους από 300 εκτάκτους συμβασιούχους γεωπόνους ώστε να επιταχύνει την εκτίμηση των ζημιών.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Κυβέρνηση στέκεται για ακόμα μια φορά αρωγός στους Έλληνες αγρότες, προσφέροντας τους την οικονομική στήριξη που χρειάζονται ψηφίζοντας την ανωτέρω τροπολογία, μόλις τρεις μήνες μετά το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού παρά τα στενά δημοσιονομικά πλαίσια.

Για περαιτέρω ενημέρωση όσον αφορά στην αποτύπωση της ζημίας στις καλλιέργειες και στην καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ σας διαβιβάζουμε το με αρ. πρωτ. 9091/14-7-2021 έγγραφό του.

Αξιοποίηση Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 για την ενίσχυση της αμπελουργίας

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020), βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη Χώρα, αποτελεί η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Η εν λόγω προτεραιότητα, επιδιώκεται μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στο κλάδο της αμπελουργίας.

Ως εκ τούτου κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020 το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί ο συγκεκριμένος κλάδος.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής υπομέτρα :

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»
Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»
Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, συμπεριλαμβάνεται ο συγκεκριμένος τομέας. Η στήριξη παρέχεται σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά το σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής τους συμβολής.

Περαιτέρω αξιοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας στον γεωργικό τομέα

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός μας περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER καθώς και φιλογεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μας και αφορούν στην χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κ.λπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτέλεσε η ενεργοποίηση του Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19», μετά από σχετική τροποποίηση τόσο του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 όσο και του ΠΑΑ εξαντλώντας τις χρηματοδοτικές του δυνατότητες. Στη κατεύθυνση αξιοποίησης του εν λόγω νέου μέτρου επιλέχθηκε να στηριχθεί, για πρώτη φορά στα χρονικά, ο κλάδος του ελαιολάδου. Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ενίσχυση, που προβλέφθηκε και χορηγήθηκε στους δικαιούχους, ανήλθε σε 126 εκατομμύρια ευρώ, και συνιστά το μέγιστο δυνατό ποσό που με βάση τον σχετικό Κανονισμό της Ε.Ε. μπορεί να χορηγηθεί, εξαντλώντας τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του ΠΑΑ [2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ 2014-2020) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ].

Επιπλέον της πρόβλεψης του νέου μέτρου, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για την χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης των 480 εκ. € για τη χορήγηση δανείων (επενδυτικά δάνεια και κεφάλαιο κίνησης) με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες. Ειδικότερα, επτά τράπεζες έχουν υπογράψει επιχειρησιακές συμφωνίες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Πρόκειται για τις τράπεζες Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών/κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών, κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη. Ειδικότερα, διπλασιάστηκαν οι πόροι για έγκριση επενδύσεων στα Σχέδια Βελτίωσης από 315 εκ. € σε 600 εκ. €, διατέθηκαν πάνω από 40 εκ. € επιπλέον των πόρων που είχαν διατεθεί στο πρόγραμμα της Μεταποίησης, ενώ για τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις των προγραμμάτων LEADER δεσμεύτηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 175 εκ. €.

Επιπλέον, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €, ενώ με νεότερη τροποποίηση αυξήθηκαν περαιτέρω τα ανώτατα όρια ενίσχυσης και ειδικότερα σε 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (προηγουμένως ήταν 100.000 ευρώ).

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοουσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Ενίσχυση στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis)

Όσον αφορά στα θέματα χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), ως προς το νομικό πλαίσιο ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε πρόσφατα από τον Κανονισμό (ΕΕ) 316/2019 της Επιτροπής (παρατείνεται η ισχύς του Καν. (ΕΕ) 1408/2013 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2027).

Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείτε σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε €134.272.042 και κατά παρέκκλιση σε €161.126.460 σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού. Για όσα κράτη μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης είναι υποχρεωτική η δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου.

Οι περιπτώσεις κατά παρέκκλιση χορήγησης εθνικής ενίσχυσης που επιτρέπεται από τις ενωσιακές διατάξεις, εξετάζονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ, στη βάση προσκομιζόμενων στοιχείων από τους ενδιαφερομένους ώστε να ληφθούν, αν απαιτείται, μέτρα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το με αρ. πρωτ. 9091/14-7-2021 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Μ. Λαζαρίδη